

## ТАЪЛИМ СОҲАСИДА САРҲИСОБ ВА ИСТИҚБОЛ РЕЖАЛАР.

**Ахмедова Мукаррамхон Турсуналиевна**

*Тошкент Тиббиёт Академияси “Педагогика ва психология” кафедраси доценти*

**Одилова Маҳлиё Чинпўлат қизи**

*Тошкент Тиббиёт Академияси “1-Даволаш иши” йўналиши 1-курс 118-гуруҳ талабаси*

“Янги Ўзбекистонда эл азиз, инсон азиз” ғояси билан бошланган ўқитувчиларнинг анъанавий август кенгаши бу сафар янги ёндашув, яъни “Устозлар миллий форуми” дастури асосида ташкил этилди. Туманимиздаги нуфузли 6-сонли мактабда ўтказилган форум дастлаб барча мактабларнинг турли фанлар бўйича ўқув шўъбаларининг кенгаши билан бошланди. Унда энг тажрибали ўқитувчиларнинг таълим методикаси ва тажрибалари, таълим соҳасини ривожлантириш, замонавий ўқитиш методикалари, ўқувчиларнинг ижодий ва мантикий фикрлашини ривожлантириш каби мавзулардаги лойиҳалари тинглаб мунозара қилинди. Форумнинг иккинчи қисмида барча мактаб директорлари, ўринбосар ва фаол устозлар иштирокидаги ялпи кенгаши иш бошлади. Устозлар форумининг бош мақсади, 2021 ва 2022 йил якунлари сарҳисоби ва янги ўқув йилидаги устувор вазифалар, истиқбол режаларни белгилаб олиш. Бу борада қандай ютуқ ва қувончли якунлар, янгиликлар бор? Янги ўқув йилига тайёргарлик қай тарзда кечди?

Бу ҳақида туман халқ таълими бўлими мудирини Ҳаёт Рашидов шундай ҳисобот берди:

Таъбир жоиз бўлса, ўз мулоҳазаларимни президентимиз Ш.Мирзиёевнинг қўйдаги фикрлари билан бошламоқчиман. “Янги Ўзбекистонни барпо этиш мактаб остонасидан бошланади... Таълим ва тарбия иши фақат таълим ташкилотларининг эмас, балки барча давлат ташкилотлари, жамоатчиликнинг эсосий эътиборидаги ишдир, деб бежизга айтмаган. Шундан келиб чиқиб, айтиш керакки, бугунги кунда туманимизда таълим ташкилотларига алоҳида эътибор қаратилюқда. Мавжуд 43 та таълим масканлари тасарруфида 41 та мактаб, 1та “Баркамол авлод” болалар мактаби, 1та махсус мактаб интернати ташкил этилган. Умумий ўрта таълим мактабларида 15 минг 895 нафар ўқувчи ёшларга 1 минг 267 нафар педагоглар таълим бериб келмоқда. Жорий йилда умумтаълим мактабларини 1045 нафар ўқувчилар битиришган бўлса, шундан 52 нафари “Олтин”, 21 нафари “Қумуш” медални қўлга киритди. 2021 йилда 1270 нафар битирувчидан 333 нафари олийгоҳлар талабаси бўлган эди. Жорий йилда тажрибали устозлар сабоғини олган 112 нафар битирувчи муддатдан олдин талабалик сафига қабул қилинди. Бу кўрсаткичлар албатта олдинги ўқув йилларига нисбатан юқори бўлсада, ушбу натижалар билан чекланиб қолмасдан, сифат ва самарадорликда юнг юқори кўрсаткичларга эришишимиз керак.

Маълумки, ўқитувчи қачон ўз устида ишласа, ижодий изланса, кўзлаган мақсадига эриша олади. Шу мақсадда ўқитувчиларга малака тоифаларини бериш тартиби тубдан ўзгарди. Малакани баҳолаш методикаси асосида адолатли ва шаффоф тизим жорий этилди. Билим даргоҳларидаги 1267 нафар ўқитувчидан 79 нафари олий тоифали, 190 нафари 1-тоифали, 369 нафари 2- тоифага эга. 14 нафар чет тили фани ўқитувчилари халқаро ва миллий сертификатларга эга бўлдилар. Ўтган ўқув йилида 18-мактаб ўқитувчиси З.Олимбоева “Халқ таълими аълочиси” кўкрак нишони билан, 8-мактаб ўқитувчиси Раъно Мираҳмқдова “Йил ўқитувчиси” кўкрак нишони билан, 5-ИДУМ ўқитувчиси Азиза Икромовна “Йил аёли” кўрик танловининг Республика босқичида иштирок этиб, “Жонкуяр ўқитувчи” наминатцияси ғолиби деб топилди. 40-сонли мактаб ўқитувчилари Лайло Сатторова, Ирода Муллажоновалар ижодий лойиҳалари билан фахрли унвонга сазовор бўлдилар. Хуллас устозларимиз билим бериш ва изланиш борасида юксак чўққиларини забт этиптилар.Туманимиздаги барча мактаблар таълим ва тарбия бериш, спорт, музика, ҳарбий таълим бериш учун етарли шароитлар яратилган.Янги ўқув йилига тайёргарлик кўриш учун, 40 та умумтаълим мактабларида жорий таъмирлаш ва ободонлаштириш ишлари олиб борилиб якунига етказилмоқда. Бунинг учун маҳаллий бюджетдан 145 млн. сўм маблағ ажратилди. Яна бир қувончлиси, ўтган ўқув йилида Инвестиция дастури доирасида 96 ўринли 39-сонли мактаб бунёд этилди. 6 та мактабда янги спорт зали биноси фойдаланишга топширилди. Маҳаллий бюджет маблаҳларида 600 млн сўм маблағ ажратилиб, 8 та мактаблар замонавий компьютерлар билан таъминланди. Буларнинг барчаси таълим масканларининг хар жихатдан мониторингини оширишга хизмат қилади. Мухтасар айтганда, Янги Ўзбекистонда таълим олаётган ёшларнинг юксак билим ва тафаккурга эга бўлиши учун барча имкониятлар муҳайё этилган. Келажагимиз бунёдкорлари хисобланган янги авдлод вакилларида талаб ва таклиф шуки бундай имкониятлардан унумли фойдаланиб, кўзланган марраларини баландроқ олишлари, хар соҳада зукко, хориж тилларини мукаммал билувчи собитқадам, шижоаткор бўлиб етишишлари, Ватанимиз тараққиёти, халқимизнинг фаровон ҳаётлари учун хизмат қилишлари керак.

Она-тилини ўргатишга алшоҳида эътибор қаратилмоқда. Президентимиз Шавкат Мирзиёев 2023 йилга « Инсонга эътибор ва сифатли таълим йили » деб ном беришни таклиф қилди. Юртбошимиз таъкидлаганидек болаларимиз мактабдан она тили ва чет тилларинин пухта ўзлаштириб, компьютерда ишлашни ўрганиб чиқиши зарур. Ўқувчиларда эркин танқидий ва креатив фикрлашни, жамоада ишлаш ва мулоқот кўникмакларини шакллантириш зарур. Давлатимиз раҳбарининг бу мулохазалари мактабда таълим тизимидаги ислоҳатларни изчил амалга оширишга, соҳада сифат ва самарадорликка эришиш, хориж давлатларнинг таълим йўналишидаги иш тажрибасини ўрганиш ва амалда тадбиқ қилишга даъват этади.Айниқса мактабда ўқувчиларга ўз она тилимизни пухта ўргатиш, 10 йиллик

таълим жараёнида яна бир хориж тилини мукаммал эгаллаган ёшларгина янги ўзбекистонни янги марраларга олиб чиқа олишини, дунёга танилишини таъкидлаб ўтдилар. Чиндан ҳам миллатимиз қўрғони бўлган она тилини ўқувчилар онгига чуқур сингдириб борсакки биз ёш авлод тафаккурида тилга бўлган ҳурмат-эътиборини, миллий ғояларимизга нисбатан меҳри-ишончини уйғота оламиз. Мактабимизда бу борадаги ишларни амалга оширишимиз учун етарли имконият ва шароит мавжуд. Техник жихозлар билан таъминланган фан кабинетлари, 200 дан зиёд олий маълумотли она-тили адабиёт ўқитувчилари болаларга замонавий таълим бериш, турли тадбирлар, давра суҳбатлари ташкил этиб, уларнинг мустақил фикрлаш доирасини кенгайтириш, она тили фанининг ҳар бир бўлимига оид қонун-қоидаларни аниқ ва пухта ўргатишга ҳаракат қилмоқдалар. Таълим жараёнида Финландия давлатининг тажрибасидан фойдаланиш ўқувчиларимизда эркин, мантиқий фикрлаш, мулоқот кўникмаларини шакллантиришда асосий омил бўлади. Мақсадимиз, президентимизнинг биз ўқитувчилар олдига қўйган вазифаларни бажариб, келажагимиз учун зукко, билимдан, иқтидорли ёшларни тарбиялашдир.

#### **Фойдаланилган адабиётлар:**

1. Аҳмедова, М., Аскарова, Н., & Анварова, Д. (2022). Тхе эссенсе анд структуре оф профессионал коммунисативе компетенсе ин тхе модерн эдусатион сйстем. Сосиетй анд инноватион, 3(2/С), 47-51.
2. Умарова. С. (2021). Форминг тхе чарактер оф патиенсе ин ёунг пеопле витх тхе ҳелп оф ҳадитҳс.
3. Мелибаева. Р. (2021). Метҳодологисал проблемс оф медисал псйчодиагностисс.
4. Умарова. С. (2022). Девелопмент оф креативе компетенсес ин дигитализатион оф эдусатион (Досторал диссертатион, Ўзбекистан Ташкент).
5. Умарова Севара Равшанжон, Ибодов Шаҳзод Абдунасимович, БОДЙ ЛАНГУАГЕ ИН СОНФЛИСТОЛОГЙ, Ссиентифис Импульс: Вол. 1 Но. 2 (2022): Ссиентифис Импульс.
6. Умарова Севара Равшанжон, Кҳалилова Диёра Собировна, ТХЕ СИГНИФИКАНСЕ ОФ ХАДИТХС ИН СОНФЛИСТ РЕЗОЛУТИОН, Ссиентифис Импульс: Вол. 1 Но. 3 (2022): Ссиентифис Импульс.
7. Зайцев Н. А. Обучение чтению и письму. УРЛ: [http://www.данилова.ру/стореаге/боок\\_заитсев\\_04.хтм](http://www.данилова.ру/стореаге/боок_заитсев_04.хтм).
8. Еремеева В. Д. Дидактические принципй системы Л. В. Занкова глазами нейропсйчолога. УРЛ: <http://www.занков.ру/абоут/тхеорй/артисле=106>.
9. Диане Ф. Халперн. Тҳоугхт анд Кноуледге: Ан Интродустион то Сритисал Тҳинкинг. Тҳирд эдитион Лавренсе Эрлбаум Ассоиатес, Публишерс 1996 Маҳвах, Нью Жерсей. 4тх международное издание. СПб., 2000.
10. Рубинштейн С. Басис публис психология. Ч. 3. Гл. 10. УРЛ: [http://www.гумер.инфо/библиотек\\_Букс/Психол/рубин/10.пхп](http://www.гумер.инфо/библиотек_Букс/Психол/рубин/10.пхп).